

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну магістерську роботу
Мінджія Руслана Заміровича
«Хорова композиція Еріка Вітакера «When David Heard»: взаємодія
композиторської та виконавської творчості»

Сучасна хорова творчість посідає вагоме місце у просторі культурних трансформацій ХХІ століття. Динамічний розвиток соціальних та технологічних процесів зумовив активне оновлення художніх засобів, розширення виражальних можливостей хорової музики та появу нових форм її побутування. На цьому тлі особливої ваги набуває постать Еріка Вітакера. Його хорова музика є одним із найбільш виразних явищ у сучасній композиторській практиці, вирізняючись винятковою увагою до тембрової організації, до значення тиші в музиці та психологічної драматургії. Особливо показовим є композиція «When David Heard» — масштабний трагічний твір, який вражає масштабом емоційного впливу та складністю внутрішньої драматургії. Магістерська робота Руслана Мінджія присвячена комплексному аналізу цього твору та розгляду виконавських підходів до нього, що свідчить про високу актуальність теми й значущість дослідження для українського музикознавства.

У вступі до роботи автор чітко формулює актуальність обраної теми, окреслює мету, завдання та методологію, логічно обґрунтовує наукову новизну, що полягає у першій в українському мистецтвознавстві спробі комплексного аналізу хорового опусу «When David Heard» Е. Вітакера. Структура роботи відповідає вимогам до магістерських досліджень, відзначається послідовністю та логікою викладу.

Перший розділ присвячено постаті композитора та огляду досліджень, пов'язаних з його творчістю. Підрозділ 1.1 містить докладний мистецький портрет Еріка Вітакера: простежено еволюцію його хорового стилю, окреслено його естетичні засади та визначено місце композитора в контексті світових тенденцій. У підрозділі 1.2 автор ґрунтовно аналізує

наукові джерела — як українські, так і зарубіжні, — демонструючи обізнаність у сучасному стані розробленості обраної проблематики.

На особливу увагу заслуговує другий розділ, який є центральним ядром роботи.

У підрозділі 2.1 автор пропонує докладний композиційно-драматургічний аналіз твору «When David Heard». Важливо, що робота не обмежується теоретичним описом партитури, а розглядає музичну форму як психологічний процес, що відображає переживання горя. Автор переконливо відтворює відповідність окремих епізодів твору стадіям прийняття втрати. У дослідженні ґрунтовно висвітлено роль пауз як структурних точок психологічної зупинки, де тиша стає не менш виразною за звук.

Підрозділ 2.2, присвячений порівняльному аналізу виконавських інтерпретацій, демонструє вміння автора співвідносити виконавські рішення з психологічною концепцією твору, зокрема зі структурою переживання горя. Це є важливою перевагою роботи, оскільки дозволяє не лише описати інтерпретації, а й пояснити як конкретні виконавські підходи змінюють сприйняття драматургії. Автор слушно підкреслює, що ключові відмінності між інтерпретаціями різних хорових колективів полягають у тембрових рішеннях, характері фразування, динамічній палітрі. Також цінним є аналіз того, як різні хори трактують зони тиші. Магістрант слушно зазначає, що паузи у Вітакера — це не порожнеча, а психологічні рубежі, й характер тиші у виконанні суттєво впливає на емоційний рельєф твору.

У висновках магістерської роботи автор узагальнює результати проведеного дослідження, послідовно підсумовуючи як теоретичні, так і аналітичні напрацювання. Сформульовано ключові положення щодо стилістичних особливостей хорової музики Еріка Вітакера та специфіки композиції «When David Heard», а також підкреслено значення

психологічної драматургії у структурі твору. Окремо акцентовано на взаємодії композиторського задуму й виконавських інтерпретацій, що дозволяє розглядати твір не лише як музичний текст, а як багатовимірний художній феномен. Висновки є логічними, обґрунтованими та відображають основні результати дослідження, підтверджуючи досягнення поставленої мети.

Рецензент відзначає високий рівень роботи, проте вважає, що аналіз виконавських трактувань міг би бути ґрунтовнішим, із глибшим залученням конкретних фрагментів партитури та більш детального зіставлення двох–трьох конкретних виконавських інтерпретацій за однаковими критеріями. Також окремі стилістичні неточності потребують редакційного доопрацювання.

Запитання до автора:

1. У вашій роботі використана переважна більшість іншомовних джерел. Охарактеризуйте, будь ласка, їх географічну репрезентацію.
2. Які, на ваш погляд, є складності для диригента в інтерпретації даного твору?

Підсумовуючи вищезазначене, рецензент вважає, що магістерське дослідження Мінджія Руслана Заміровича відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт, відзначається самостійністю та науково-практичною цінністю. Робота заслуговує на позитивну оцінку.

Рецензент:

Доктор мистецтвознавства,
професор кафедри хорового та
оперно-симфонічного диригування
ХНУМ імені І.П. Котляревського

 Олена БАТОВСЬКА